

## **Sprawozdanie z kontroli**

### **przeprowadzonej w Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1**

Termin przeprowadzonej kontroli: 24 listopada 2023 roku

Kontrolą objęto czasokres od 28 grudnia 2022 roku do 23 listopada 2023 roku

Kontrolę przeprowadziła SSR Beata Sylwia Moryń

Data poprzedniej kontroli: 28 grudnia 2022 roku

Podstawa prawna kontroli: art. 43 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego ( tekst jednolity Dz.U. z 2022 roku poz.2123 )

#### **I. Zagadnienia wstępne.**

Celem kontroli było zbadanie legalności przyjęcia i przebywania w domu pomocy społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi, przestrzeganie ich praw i warunków w jakich przebywają.

Kontrolę prowadzono przez:

1. badanie prawidłowości prowadzenia dokumentacji stanowiącej podstawę przyjęcia do placówki i przebywania w niej osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. badanie prawidłowości stosowania ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2014 roku o pomocy społecznej;
3. badanie prawidłowości prowadzenia dokumentacji medycznej dotyczącej zastosowania przymusu bezpośredniego;
4. badanie prawidłowości prowadzenia dokumentacji medycznej dotyczącej świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
5. badanie współdziałania placówki z rodzinami i opiekunami osób z zaburzeniami psychicznymi;
6. badanie prawidłowości i terminowości załatwiania skarg i wniosków osób przebywających w placówce;
7. kontakt bezpośredni z przebywającymi w placówce osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Wizytowany dom pomocy społecznej jest placówką całodobowego pobytu, przeznaczoną dla osób uzależnionych od alkoholu.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców, uwzględniając wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Dom zapewnia dostęp do:

- indywidualnych oraz grupowych zajęć terapeutycznych ze specjalistą psychoterapii uzależnień, instruktorem terapii uzależnień lub osobą przeszkoloną w zakresie oddziaływań terapeutyczno – rehabilitacyjnych wobec osób uzależnionych od alkoholu;
- treningu funkcji poznawczych, w tym treningu pamięci;
- treningu umiejętności społecznych służących utrzymywaniu abstynencji lub ograniczaniu spożywania alkoholu;
- działań motywacyjnych mających na celu utrzymywanie abstynencji lub ograniczanie spożywania alkoholu.

Dom umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń przysługujących z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, w tym w zakresie terapii uzależnień.

Dom świadczy usługi w postaci Programu Readaptacji i Programu Postrehabilitacji – rozumianych jako indywidualne, interdyscyplinarne oddziaływania terapeutyczno-rehabilitacyjne oraz opiekuńcze, wspomagające readaptację społeczną, skierowane do mieszkańców Domu.

Dom umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Podstawą przyjęcia do Domu jest decyzja administracyjna wydana przez Prezydenta Miasta Krakowa, kierująca do DPS na okres 12 miesięcy od daty przyjęcia do Placówki.

Pobyt w Domu jest odpłatny.

Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rozrywka 1 w Krakowie jest pan Dariusz Żebrowski.

Kadra sprawująca opiekę nad mieszkańcami DPS to: Kierownik Działu Terapeutyczno – Opiekuńczego, 14 opiekunów, 2 starszych opiekunów, starszy opiekun medyczny, 4 pokojowe, 3 pielęgniarki, pracownik socjalny, specjalista pracy socjalnej, psycholog, 3 terapeutów, instruktor terapii zajęciowej, instruktor ds. kulturalno-oświatowych, fizjoterapeuta.

Jak ustalono, w 2023 roku Placówka była również kontrolowana przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością ciepłej wody użytkowej.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dokumentację osobową przebywających w domu pomocy społecznej pensjonariuszy, rozmowę z Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej Dariuszem Żebrowskim, pracownikiem socjalnym Ewą Kujawińską oraz pensjonariuszami po wizytacji obiektu.

## **II. Wyniki kontoli.**

### **1. Prawidłowość prowadzenia dokumentacji stanowiącej podstawę przyjęcia do placówki i przebywania w niej osób z zaburzeniami psychicznymi.**

W dniu przyjęcia Mieszkańca wypełniany jest arkusz ewidencyjny. Mieszkaniec zapoznaje się z Regulaminem mieszkańca, klauzulą informacyjną, wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych, podpisuje oświadczenie w przedmiocie zgody na wykorzystanie wizerunku, zapoznaje się z informacją dotyczącą odpłatności za leki w DPS i składa oświadczenie w tym zakresie, wypełnia oświadczenie, kogo należy zawiadomić na wypadek śmierci.

Dokumentacja osobowa pensjonariuszy składa się z trzech części :

część A - zawiera dane osobowe, odpisy postanowień Sądu dotyczące całkowitego lub częściowego ubezwłasnowolnienia pensjonariusza, ustanowienia opiekuna prawnego lub kuratora, umieszczenia danej osoby w Domu Pomocy Społecznej bez jej zgody, wyrażenia zgody opiekunowi prawnemu na umieszczenie całkowicie ubezwłasnowolnionego w Domu Pomocy Społecznej, wnioski pensjonariuszy o przyjęcie do domu Pomocy Społecznej, skierowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, oświadczenia Mieszkańca,

część B - dotyczy odpłatności i finansów,

część C - zawiera korespondencję z Sądami, Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i innymi instytucjami, orzeczenia o niepełnosprawności, karty pracy socjalnej, kwestionariusze rodzinnego wywiadu środowiskowego, opinie psychologiczne.

Dokumentacja osobowa pensjonariuszy prowadzona jest w sposób prawidłowy i na bieżąco uzupełniana.

Kontrolujący zapoznał się dokumentacją osobową pensjonariuszy przebywających w Domu Pomocy Społecznej.

Od ostatniej kontroli do Placówki przyjęto 44 pensjonariuszy.

W dniu kontroli, na mocy postanowień wydanych przez Sąd, w wizytowanej placówce przebywało 22 pensjonariuszy. Są to:

1. Marek S. – przyjęty do DPS w dniu 15 listopada 2023 roku, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 25 sierpnia 2023 roku, sygn. akt III RNs 900/23/K,
2. Jerzy J. – przyjęty do DPS w dniu 4 października 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 14 lipca 2023 roku, sygn. akt III RNs 1168/23/P,
3. Ewa N. – przyjęta do DPS w dniu 3 października 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 24 sierpnia 2023 roku, sygn. akt III RNs 896/23/K,
4. Zdzisław F. – przyjęty do DPS w dniu 18 września 2023 roku, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie z dnia 8 września 2023 roku, sygn. akt III RNs 612/23/S,
5. Ryszard S. – przyjęty do DPS w dniu 24 sierpnia 2023 roku, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 13 lutego 2023 roku, sygn. akt III RNs 209/23/P,
6. Jacek Ś. – przyjęty do DPS w dniu 23 sierpnia 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 30 listopada 2022 roku, sygn. akt III RNs 498/22/K,
7. Bogdan N. – przyjęty do DPS w dniu 27 lipca 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 25 kwietnia 2023 roku, sygn. akt III RNs 638/23/P,
8. Stanisław T. – przyjęty do DPS w dniu 26 lipca 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 16 marca 2023 roku, sygn. akt III RNs 113/23/K,
9. Jacek M. – przyjęty do DPS w dniu 30 czerwca 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 16 lutego 2022 roku, sygn. akt III RNs 29/22/P,
10. Andrzej K. – przyjęty do DPS w dniu 19 lipca 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 24 marca 2023 roku, sygn. akt III RNs 172/23/P,
11. Mieczysław M. – przyjęty do DPS w dniu 12 lipca 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 25 kwietnia 2023 roku, sygn. akt III RNs 414/23/P,
12. Kazimierz Ch. – przyjęty do DPS w dniu 30 maja 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie z dnia 25 lipca 2022 roku, sygn. akt III RNs 1457/21/N,
13. Robert K. – przyjęty do DPS w dniu 21 czerwca 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 15 marca 2023 roku, sygn. akt III RNs 2026/22/P,
14. Eugenia S. – przyjęta do DPS w dniu 10 maja 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 27 października 2022 roku, sygn. akt III RNs 648/22/K,

15. Witold S. – przyjęty do DPS w dniu 26 kwietnia 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 9 marca 2023 roku, sygn. akt XI 1 Ca 604/22,
16. Andrzej J. – przyjęty do DPS w dniu 18 kwietnia 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Mysłowicach z dnia 9 września 2022 roku, sygn. akt III RNs 197/21,
17. Krzysztof F. – przyjęty do DPS w dniu 3 kwietnia 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Wieliczce z dnia 24 lutego 2023 roku, sygn. akt IV RNs 282/21,
18. Paweł R. – przyjęty do DPS w dniu 12 kwietnia 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie z dnia 29 września 2020 roku, sygn. akt III RNs 440/20/S,
19. Danuta Ch. – przyjęta do DPS w dniu 29 marca 2023 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Wadowicach z dnia 25 kwietnia 2022 roku, sygn. akt III RNs 119/21,
20. Bogdan Z. – przyjęty do DPS w dniu 1 marca 2023 roku, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Oleśnicy z dnia 29 stycznia 2003 roku, sygn. akt R.III. Ns 186/02,
21. Kazimierz M. – przyjęty do DPS w dniu 15 lutego 2023 roku, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie z dnia 24 lutego 2022 roku, sygn. akt III RNs 1409/21/N,
22. Artur R. – przyjęty do DPS w dniu 8 lutego 2023 roku, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie z dnia 10 stycznia 2017 roku, sygn. akt III RNs 926/16/S,

## **2. Prawidłowość stosowania ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2014 roku o pomocy społecznej.**

Zgodnie z art. 55 ust.2 b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2023 roku poz. 901) w przypadku gdy brak opieki zagraża życiu lub poważnie zagraża zdrowiu mieszkańca domu będącego osobą z zaburzeniami psychicznymi, dyrektor lub kierownik tego domu może ograniczyć możliwość samodzielnego opuszczania przez tego mieszkańca terenu domu pomocy społecznej na podstawie zaświadczenia lekarza wydanego na czas oznaczony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, wskazującego zasadność takiego ograniczenia.

W wizytowanym okresie nie zastosowano, wobec żadnego z pensjonariuszy, ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu Domu Pomocy Społecznej.

## **3. Prawidłowość dokumentacji medycznej dotyczącej stosowania przymusu bezpośredniego.**

Zgodnie z przepisami aktualnie obowiązującego Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 roku w sprawie stosowania przymusu bezpośredniego wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi ( tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku poz. 731 ) zastosowanie każdego rodzaju przymusu bezpośredniego podlega odnotowaniu w karcie zastosowania przymusu bezpośredniego.

Jak ustalono, w kontrolowanej placówce nie stosuje się przymusu bezpośredniego wobec pensjonariuszy.

#### **4. Prawdliwość dokumentacji medycznej dotyczącej stosowania świadczeń stwarzających podwyższone ryzyko dla osób z zaburzeniami psychicznymi.**

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 kwietnia 2012 roku w sprawie wykazu świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta, których udzielenie wymaga zgody ( Dz.U. z dnia 10.05.2012r. Nr 494 ) ustala wykaz świadczeń zdrowotnych, których udzielenie ze względu na podwyższone ryzyko dla pacjenta wymaga zgody. Są to : punkcja podpotyliczna lub lędźwiowa przeprowadzona w celu pobrania płynu mózgowo-rdzeniowego lub podania leków i leczenie elektrowstrząsami.

W Domu Pomocy Społecznej nie stosuje się świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta.

#### **5. Przestrzeganie praw osób przebywających w Domu Pomocy Społecznej.**

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Rozrywka 1 w Krakowie zlokalizowany jest w czterokondygnacyjnym budynku. Teren wokół obiektu jest ogrodzony, wejście na posesję oraz brama wjazdowa są zamykane. Dom dysponuje 26 pokojami mieszkalnymi (pokoje jednoosobowe, dwuosobowe i trzyosobowe). Pokoje mieszkańców są odpowiednio umeblowane. Budynek domu i jego otoczenie pozbawione są barier architektonicznych, wszystkie mają zainstalowane windy dostosowane dla osób niepełnosprawnych oraz wyposażone są w system przyzywowo – alarmowy i system alarmu przeciwpożarowego.

Placówka zaspokaja potrzeby bytowe mieszkańców, takie jak miejsce zamieszkania, wyżywienie, odzież, obuwie i utrzymanie czystości. Zapewnia też usługi opiekuńcze – udzielanie pomocy w czynnościach życiowych, pielęgnacja, niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych i usługi wspomagające – terapia zajęciowa i aktywizacja mieszkańców, zaspakajanie potrzeb religijnych i kulturalnych, utrzymywanie kontaktu z rodziną, usamodzielnienie, aktywizowanie zawodowe.

Pensjonariusze przy przyjęciu do placówki są informowani o przysługujących im prawach, które określone są Regulaminem Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej.

W Domu funkcjonuje Rada Mieszkańców.

W dniu kontroli w Domu Pomocy Społecznej przebywały 52 osoby przy ustalonym limicie 55 miejsc.

W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszeń praw pensjonariuszy przebywających w Domu Pomocy Społecznej.

Kontrolująca przeprowadziła rozmowy z pensjonariuszami.

Pensjonariusze nie zgłaszali zastrzeżeń do warunków socjalno-bytowych czy atmosfery panującej w placówce. Byli zadowoleni z opieki, która jest im zapewniana, jak też prowadzonych zajęć terapeutycznych. Byli w dobrym kontakcie werbalnym, czysto i schludnie ubrani.

## **6. Współdziałanie Domu Pomocy Społecznej z rodzinami i opiekunami osób z zaburzeniami psychicznymi.**

Pensjonariusze spotykają się z rodziną i opiekunami prawnymi, na terenie placówki, jak i poza placówką.

Odwiedziny mogą odbywać się codziennie w godzinach od 9.00 do 20.00.

Mieszkaniec ma prawo do nieograniczonego kontaktu korespondencyjnego z osobami z zewnątrz, a także posiadania własnego telefonu komórkowego.

Nadto część pensjonariuszy korzysta z przepustek na pobyt czasowy poza Domem Pomocy Społecznej.

Dom Pomocy Społecznej utrzymuje również stały kontakt z rodzinami i opiekunami prawnymi pensjonariuszy. Są to kontakty bezpośrednie, telefoniczne i korespondencyjne.

Współpraca domu pomocy społecznej z opiekunami prawnymi osób całkowicie ubezwłasnowolnionych układa się dobrze.

## **7. Prawidłowość i terminowość załatwiania skarg i wniosków osób z zaburzeniami psychicznymi, przebywających w Domu Pomocy Społecznej.**

Prawem pensjonariusza jest zgłaszanie skarg i wniosków do Dyrekcji Domu Pomocy Społecznej, o czym każdy pensjonariusz jest informowany przez Dyrektora DPS.

Informacja o możliwości składania skarg i wniosków jest podana do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń.

Dyrektor jest do dyspozycji pensjonariuszy, w sprawach skarg i wniosków oraz petycji, w każdy wtorek w godzinach pracy. W sprawach pilnych, skargi, wnioski i petycje przyjmowane są każdego dnia.

Książka skarg i wniosków znajduje się w sekretariacie i jest dostępna na każde żądanie mieszkańca.

Jak ustalono, jeden pensjonariusz przebywający w Domu Pomocy Społecznej, składał w ostatnim roku skargę do dyrektora Domu Pomocy Społecznej. Skarga dotyczyła personelu placówki. Skarżący miał pretensję, że gdy siada do posiłku to brakuje mu sztućców czy talerza i dostaje najgorsze porcje, np. mięsa. Skarga została wyjaśniona w ramach kompetencji Dyrektora placówki.

## **III. Wnioski i zalecenia pokontrolne.**

Podczas kontroli nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Przeanalizowana dokumentacja pensjonariuszy jest kompletna i na bieżąco uzupełniana.

Prawa mieszkańców domu są przestrzegane. Pensjonariusze mają zapewnioną odpowiednią opiekę medyczną i socjalną, a także zajęcia terapeutyczne.

Mając na uwadze powyższe, kontrolująca nie znalazła podstaw do redagowania zaleceń pokontrolnych.

O wynikach kontroli poinformowano Dyrektora kontrolowanej placówki, zgodnie z art. 43 ust. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego.

Kraków, dnia 8 grudnia 2023 roku.

Sędzia Sądu Rejonowego  
*Beata Sylwia Moryń*  
Beata Sylwia Moryń